

ФОРУМ

Биригишлюк, жарыкълыкъ, уллу жетишимлеге итимишлюк

Геуорге кюн Пятигорскда «Машук-2014» жаш тѣлю форум кесини иши башланды. Аны кыуанчлы халда ачылууна кытышырга РФ-ни Президентини СКФО-да толу эркинлик келечиси Сергей Меликов, Север Кавказны ишлери жаны бла федеральный министр Лев Кузнецов, Жаш тѣлюно ишлери жаны бла федеральный агентствону председатели Сергей Парфѣнов, Россей Федерацияны халкъ артисти Эдгард Запащный, Олимпиада оюманы тѣрт кере чемпиону, отставкадагы полковник Алексей Немов, Боксдан дунияны юч, европаны эки кере чемпиону Константин Дзю, Къарал Дуваны депутаты Ольга Кержакова, Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствоу Президенти биринчи орунбасары Юрий Алътудов, Север-Кавказ федеральный округу регионлары башчылары: КъЧР-ден Тамрезланы Рашит, Север-Осетия Аланиядан Таймураз Мамсуров, Дагъыстандан Рамазан Абдулатипов, Ингуштиядан Юнус-Бек Евкуров, Ставрополь крайны башчысыны кыулугун болжалы халда толтурган Владимир Владимиров да келгенди.

Сергей Меликов, кыонаккъла да форумда.

Сергей Алимович Меликов, бир кыуум проект къарай, соорупа береди. Жаш адамла уа халар айтханлары бла чеклинип къалмай, ишлери сынал да къргозедиле. Сѣзююн, Ставрополь крайда жаш тѣлюно патриот нителге юйрету жаны бла клубну командасыны кыуумдан Бера Надеждина, Хорламы байрагыны юсюнден айтып, алайда окуна бирин жарашдырып береди. «Былыр 9-чу Майгъа биз отуз алты минг байракъ хазырлап эдик. Плащ-палаткала да тигебиз, тюрлю-тюрлю стилде къурайбыз. Ол ишлерибизде Ставрополь крайны, районну башчыларыны жанындан да уллу себеплик табабыз», -дегенди ол.

Юрий Алътудов бла Олег Болов Миниге тауун суратыны къатында

Сайлы кыонаккъла лагерьни къабакъ эшиклерини алганды форумду директору Сергей Спистосткий, жер-жерден калген делегацияны башчылары, журналистле да тобогендиле. Алайдан барысы да лагерьни ара ораны бла эниште атландыла. Жолда бары уа, Сергей Владимирович кыонаккъла форумну ишини, жаш адамла анда кылай орналгъанларыны, не этериклерини юсюнден да халар айта, турган жерлерини да къргозтеди.

Алайдан узакъ бармай Чечен

КъМР-ден баргъан делегацияны кыуауу.

Республиканы, Ингуштияны да къалалары сюеле эдиле. Кыонаккъла аланы ичлерине да кирит кѣргендиле. Андан сора Дагъыстанны, Ставрополь крайны келечилери турган жерге баргандыла.

Къабарты-Малкъаргъа бѣлонген жерде уа «Элбрус сюеле эди». Аны кѣлдѣрип ишленгенди Юрий Алътудов бла КъМР-ни Билим беруи, илму эмда жаш тѣлюно ишлери жаны бла министрствону бѣлюмонию таматасы, «Машукта» баргъанлары проектлерини къурууга себеплик этген Олег Болов аны къатында суратха тошгендиле.

Константин Дзю бла да кѣп жаш адам суратха тюшерге сюйгенди. Эдгард Запащныйи да ала тѣрегетин алып ол жаныу арна бла кылай ишлегенин сора эдиле. «Олли къалпалым барды, жалаңда бирине ышанама, къалгъанлары бой салырга артыкъ бек соимейдиле», -дегенди ол.

(Ахыры 2-чи бетдеди.)

Хазырланы

Къадалып кѣрешедиле

Нальчикде жыйырма алты окуу учреждение быйыл ремонт этилтирге керек болган программагъа кирген эдиле. Ол тизмеде 22-чи сайы сад да барды. Бери алыкъа школгъа бармагъан 200 бала жюриюлде.

«Мекам 1987 жылда салынганды, андан бери анга бир кере да тынгылы ремонт этилмегенди. Хар жолдан жай солуу кюнде кеси къаруубуз бла боят, таздалап, жамап, жангы окуу жылгъа хазырлап тургъаныз.

Бютюнда бек жарыстхан а юйно башындан акъгъан суу болуучу эди. Бусагъатда бардырыла турган жангыртуу ишлеге шахарны администрациясы да тохтамай эс бурганлай турады. Кырулушчула да жумушларын терк, аны бла бирге уа тынгылы этерге кѣрешедиле», - деп билдирди учреждениени директору Людмила Шибзуова.

Кенжеде 1-7 жыллары болгъан 800 сабий бардыла. Кесибибизде жер табылмагъаны себепли аны жарысына Нальчикте жюриге тошеди. Аны себепли быйыл 22-чи номерли орта школ-

да садик да къуар мураттыбыз. Башламчылыгыбыз саулай ишни иги жанына айландырмаса да, себеплик этерги уа баамды, -дейди ол.

Билим беруи учрежденилада ремонт жангыз да тыш жанларына

этилип къалмайды. Кѣп мекамда сантехникагъа, канализация ызлагъа, жылытхан системагъа эм башха затларына да къаралады. Планагъа кѣре, ишле онбешинчи августга бошалырга керекдиде.

Бизни корр.

ТАПЛАНДЫРЫУ

Нальчикге кирген жерде - солуу парк

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны кыулугун болжалы халда толтурган Юрий Коконун буйругъуна кѣре, Чегем райондан Нальчикге кирген жерде адамла солуу парк къуаргъа мурат этиледиле. Проектте кѣре, мында айбалтыкъ терекледен, кѣненледен аллеяла къурамыкъдыла. Тѣгерекде аюлам ѳген жеп-жашип къдыкъ биотонда кыуат берликди. Адамла олтурурча узун шинтикле, кече жарытыра чыраккъла да орнашылкыкъдыла.

Шендю паркны «Кавказ Р-217-чи» номерли федеральный машина жол барган жеринде тапландырыу жаны бла ишле бошалгъандыла. Проект саулай да август айны ахырына хайырларыгъа берилликди.

Элина КЯРОВА, Чегем район администрациясыны пресс-службасы.

Иш бла келпю

Владимир Колокольцев Къабарты-Малкъарда кенгеш бардыргъанды

Россей Федерацияны ишлерини министри полицияны генерал-полковник Владимир Колокольцев жумуш бла Къабарты-Малкъарда болгъанды эмда Бахсан шахарда МВД-ны КъМР-де Ич ишле министрствосуну башчылары бла кенгеш бардыргъанды. Россейни МВД-сыны пресс-службасы билдиргенди,

ол бек алгъа тамамланчылык борчланы тура этгенди, правонизамны саклауу эмда халкыны къоркыуусулугун жалчытуу эчи составны баш магъаналы ишлери болгъанлары эгсе салгъанды.

Къабарты-Малкъарда болгъанымда, министр Россейни МВД-сыны муниципалитетте

аралы «Бахсан» бѣлюмонде да болгъанды, аны иши къалай баргъаны бла шагърыеленгенди, анда ишлегене бла сѣлшенди. Россейни МВД-сыны башчысы дагъанда кеслерини кыулуклары толтура тургъанлай аймакы жолтлар полициячылары эсгертерелерине голле салыуу къатышханды.

АЙЫРЫУЛА-2014

Партияладан бирине регистрация этилмегенди

Къабарты-Малкъар Республиканы Айырыу комиссиясы КъМР-ни Парламентине депутатлагъа «Партия за справедливость» политика организацины регион бѣлюмо къргозтеп кандидатланы тизмесин регистрация этерге унамагъанды.

Аны сылтауну Айырыу комиссияны кыулукчысу былай аныгъатханды: Бу биригюно ара советини президиуму КъМР-ни Парламентине депутатлагъа кандидатланы тизмесин жангыдан келипидирге деген оюнуу арха алгъанын юсюнден Избирком-

гъа билдиргенди. Андан сора да, партияны регион бѣлюмо кандидатланы тизмесин регистрация этер оюну, керек болган документлени КъМР-ни Айырыу комиссиясына тохташдырылган замангга бермегенди.

ЭСЕПЛЕ

Эм иги архивле ачыкълангандыла

Республиканы архив службасында бардырылган конкурсу итоглары чыгарылгандыла. Аны кезиюнде эм иги муниципальный бѣлюмо белгилегенди. Комиссия Къабарты-Малкъарны районларында бла шахарларында архивле сакланган документлени халларына къаргъанды эмда багъа берилгенди, деп билдиргенди пресс-службадан.

Конкурс эки кезиуде бардырылганды. Эм алгъа муниципаль-

ный архивле кеслерине болум бла шагърыелендиргенди. Ызы бла комиссияны кыуауу, районлагъа бла шахарлагъа барып, службаны бѣлюмери къалай ишлегенлерин тингенди. Эсеплени чыгаргъанда, биринчи жер Нальчик шахар округуну эмда Май району администрацияларыны архивлерине берилгенди. Экинчи жерге Прохладна районну бѣлюмо тийишли болганды, ючюнчию уа Черек району службасы алганды.

Муниципальный архивлеге Черек бла Лескен районлары, сора Нальчик бла Прохладна шахар округлары администрациялары дайым болушукъ этип тургъанларын да белгилегенди комиссия. Элбрус эмда Чегем районда бѣлюмлени башчыларына Любовь Вороженкогъа бла Светлана Петровагъа да ишни тийишлиликте жууалты бардыргъанлары ючюн ыспас этгендиле.

Бизни корр.

Кыонаккъбайлыкъ

Керти шүѳхлукъ - мамырлыкъны эмда ахшылыкъны тутуругъу

«Ридада» ресторон бк кюнде тышындан келгенле, къонаккъбайлагъа да эшиклерин кенг ачханды. «Кыонаккълыкъ» проектни бир кесеги ма мында кыуанчы бардырылганды.

Анга къатышханла, тѣрт кюн мындан алгъа келип, «Маяк» санаторийде тургъандыла. Ол заманны ичинде жаш адамла бир бирлери бла танышып, шүѳхла да болгъандыла, къонаккъбайлыкъны жоруулары да билгендиле.

Керти окуяна, миллет адет-тѣрелерибизге кѣре, къонаккъ бек сыйлыгъа саналганды, халкъларыны, тукумларына да араларында шүѳхлукъгъа себеплик этгенди, бир бирни иги билдирге болушанды. Ма быйыл да уланта жангы юйорледе жети кюнню жашап, аланы жашуу болумлары, тѣрелери, адетлери бла да шагърыеленирикдиле, узакъ эм жуужу жолучулуккъла чыгарыкъдыла, баргъан элдеринде, шахарларында айбат жерини кѣрлюкюлдѣ, жаш тѣлюно ишлерине къатышырыкъдыла.

Озгъан заманланы сынауу къргозтенгенге кѣре, жаш адамла къысха заманны ичинде антлы шүѳхла боладыла эм юйорлери бла байламлыкъны арта да журютедиле. Ол а мамырлыкъгъа, ырахатлыкъгъа, келишулюкте себеп болмай къалмайды.

(Ахыры 2-чи бетдеди.)

Анзор Курашинов.

Концертте къарайдыла.

Биригушүлүк, жарыкчылдык, уялуу жетишимге тиничулук

(Ахыры. Аялы 1-чи беттеди.)
Машукда былай сейирлик сунат галерей да кыралганды. Конакчыл жар жерде да болуп, харзатка да көз жетиргендиги. «Тынгышы ишлеп, проектиргенини жарашдырыгыз, кырууларга, солугыз да онугуз барды, жайт деги» - деп насийат эткенди Сергей Алимович, жаш адамга аялы айланч.

Бир кесектен а майдан жарык макамла эшитилдери. Барысы да жай эстрады кыяна ашыкчандыгы. Эки дагыстаны жаңы, миллет кийилери бла узун такыялга минип, кенг кызыл кымак журуну майдан соелгендери башлары бла өтүрүл, сакнага келтирип, конакчылга узатады. Ала да аны кесек кесек этип, бирле боюнаны тагъадыла, башхала билелери кысадыла. Аны бла Север-Кавказ федеральный округу жаш тѳлоосно «Машук-2014» форуму ачыгыянна саналды.

Россей Федерацияны гимни согулады. Бизе бла командаланы башчылары форумга кыагышкан регионлары байракчалары кѳтѳрѳдиле. Майдан «Россей-алга, хорлагыла!», «Машук бизникиди!», «Бизни команда!», «Машук алга, хорлагыла!», «Аламанга!», «5-чи Машук бешге!» деген чакыруула эшитилдери.

Сергей Парфѳонов а, Селигерден бери эртендикте беш сагат бола укканан айтып, 85 субъектни эмда 140 кыярапын келечерини саламларын келтиргени билдиргенди. «Жаш тѳло политиканы бардырган ала кабинетде олтурган чиновникте тѳюндѳдиле» - деп, галстугун тешип атканды. «Бусагадат эшитилген гимнде былай сѳзлѳ бардыла: «Халк акылманык». Ол а биз кѳп миллети кыралда шукѳксуда жашабыз демокликди. Бизге юм-кыяру берген да ма олды» - деп, бир кесек тынгылды. Сѳз Сергей Мелкохов бериле. Ол форуму бюгонѳлѳе Кавказга, саудай Россей Федерациянга бек магъа болганын, кыярапын башчысы

Концертте кыралына.

Штада, конакчыга ала тынч айтанча кѳрѳнгѳн болуп, ол:

«Охо, бюгон сиэни биринчи конюнозодо, форумун ахырына бютѳнда уялуу шукѳла болурсуз» - дегенде, бигыгы «Хай!» - деп эшитилди.
Пев Кузнецов бери биринчи керѳ келгенин, алай Россейде бу майданын юсѳндѳн аслам эшитгенин айтканды. «Кѳп миллелени, торѳо-торѳо динлени колчелери жыгыландыла бери. Алай сиэни баргызын да бир зат бирикдиреи - Ата журтубузга- Россейге- сыймеклик. Мен ийнанаме мында сиз кесигизни хунерлигиэизи кѳрѳзаталгыгыгызга. Бир затдан да кыркмагызы. Биз бирге болсак, мурастарыбызга жеталкыбыз» - дегенди.

Владимир Владимиров а «Кыярапыбыз жеринде бирча атласак, кѳлѳбѳ жарык боллукду!» деген жыры сѳзлѳрени юлѳгѳе кѳлтѳргенди. «Мында кѳп миллелени келечерин кѳргѳнгѳнде сѳз бир жыр эсиме тоштенди. Барыбыз да биргебиз. Сиз уллу Кавказны, демелгили Россейни

ЗАКОНОПРОЕКТ

Кыулукуылага кандидатла сынауладан ѳтерикдиле

Россейни Правительствосу кырал гражданды службага биринчи керѳ келген адамга бери айдан башлап жылга дери борчулхалда сынау болжалдан ѳтерѳ кереклигин юсѳндѳ законпроектни кырал Думагы бергенди. Бу жагылык бек керекди энди алынырык кылуучу ишлери жерине тийишли болганын бла кыагышкан тыкташдырыгыз, деп айтылды документте алыныгыз кыагында.

Жашауда журтѳлоосине турган закондѳтѳнде айтылганын кѳрѳ, сынауу болжалдан иш беричи токташдырыгыз керекди. Законпроект аллай журкуну жалаанда Президентин неда правительствону председателини оянуу бла токташдырылган кылуучула ишлери кѳрѳлѳрѳди. Кылуучу ишлѳ кѳлѳне бизне керѳик болса, андан сора бир ѳлек заман оятуу, алыныгы жерине кыагылдасе, ол дагында «жаш аскерини курсундан» берѳ керекди. Кертиди, ол кезинде сынауу

Солдон оинга: Байсыланы Темиржан, Костя Дю, Лев Кузнецов, Ольга Коржакова бла Эдгард Запанский.

Патигорскени КВН командасы.

кыруулучуларысыз. Бешинчи «Машук» - бешге болур деп ушанам» - дегенди.

Концерт программа да сейирлик болганды. Аны уа Патигорскени КВН командасы ачында да, анга жайылган ала юрѳндѳгѳн кыарла бла тюбегенди.

Иш устакылары болмаган ала ише алууга жол бермеге жораланган законпроект тѳздѳ дегендиге, ол мурагы жангы болган эксперте да. «Кандидат иш иш бардырган бизнесмен болурга боллукду, алай эсе да, бермеге жоралган кылуучу болурга да боллук» - дегенди.

Иш устакылары болмаган ала ише алууга жол бермеге жораланган законпроект тѳздѳ дегендиге, ол мурагы жангы болган эксперте да. «Кандидат иш иш бардырган бизнесмен болурга боллукду, алай эсе да, бермеге жоралган кылуучу болурга да боллук» - дегенди.

Журналисте Юрий Альтухова да бир кыауун соруу бергендиге. Алагы жууан эте, ол былай айтканды: «Мында халык бек жаратдым. Кѳп иш затла бардыла. Жаш адамгага бу бек аламат шокуду. Ким биледи, бара-барам заманда, биз да, республиканы регионларинда жашаган жашланы бла кыярапын жылып, гитче форуму кыурурга болуруз, аны юсѳндѳн сагыш этѳрге керекди.

Быллай жыйѳлула бек керекдиге. Алагы артык уялуу кыранчла этилмейдиге, хайылары уа уллуду. Бизни жаш адамларыбызны магъаналы проектлере республиканы жанадан Себѳлик этилгигине да жышдырыгыз сѳемѳ».

Андан сора Юрий Альтухова республикадан барган жаш адамла бла тюбегенди. Ала кеслерин тал журѳте, уста сѳлѳше да билгендери ючѳн сѳлѳсѳ этгенди. «Жар зат да сиэни кѳлѳгүзүздѳ, алай эсе уа, байракны сиэге бѳрѳбиз, алагы таукел баргызы!» дегенди. Ахырында ала бирге суратка тошгѳндиле.

ХОЛАПАНЫ Марзият. Суратланы автор алганды.

Проект

Адыл-Сууга сейирлик жолоучулук

Алгаракылада РФ-ни Культур министрствосууну, Культур министрлени ассоциацияларын болушчулары бла Елена эм Геннадий Тимченконы жандууларлык фондлары «Гитче шакарланы эм элени маданият суратлары» деген битеуэкырл эршиюну бардырганды.

Алай бла 2700 метр узунлугу болган аууда ала аны жомакчыл айлугууну, мында бѳсѳн торѳо торѳо битимлени, жануарланы кѳрѳзѳторѳо кѳрѳлѳрѳ. Эскорунталла Эбрѳсу эли тарыхы бла шагъя рейлендикдиге, мында барган суулануу, бѳсѳн нардат агъачлары юсѳндѳн кѳп жагы зат билдикдиге, Ташланы ѳзенинде «агъачташ» бла «агъачташ» кѳрѳлѳдиле.

«Экология юрѳтуу-оюн жолчук» «Агъач сураты» атыл проектлени бардыраддыла. Алай жарыны ала эскорунталла кыраллакы изне сайлау аны тинтѳ, кѳрѳзѳтолук объектен айыруу, маршрутун планын жарашдырыу бла корѳегендиге.

Кертѳ шукѳлук - мамырлыкны эмга ахшылыкны тутурузуу

(Ахыры. Аялы 1-чи беттеди.)
«Риддѳгѳ» жыйѳлганын алыгъашы КМР-ни Билим бѳрѳ, илму эм жаш тѳлооно ишлери жаны бла министрствону департаментини башчысы Анзор Курашинов да ма аны юсѳндѳн айырып айтканды. «Дунияны башчыны мамырлыктын бѳлѳгѳлѳн бир зат да жокчуду, ол а жалаанда чынтыгы шукѳланы араарында болурга боллукду. «Кѳнакчылбайкы» Кавказны жаш тѳлоосун кесине жагы, керѳи шукѳла табар мурад бла кыраллакчы да алай юлѳлѳе, насылха, энди кѳрѳлѳлѳ» - дегенди.

Шукѳлѳ.

Андан сора конакчыл жашла юрѳ-юрѳилѳрѳне кѳлѳшингѳндиле. Сѳвер Осигенден Алан Джагѳев нѳлчичи Адмир Бѳрѳкѳюкѳ юрѳилѳрѳне турлукду. Сегизинчи классны окуучусу Адмир эм оунуна класса барлыкы Аляны сейирлери бирдиле, экиси да футбол бѳсѳ оюнда эмда бир класслары бла неча матчы ойнарга мурад этпѳдиле.

Бѳрѳкѳовла уа кѳнакчылга Чегем чукурланы, Чирик кѳлѳно, Минги тауну, дагыда республиканы башха айбат жерлерин кѳрѳзѳ айтылды. КМР-ден Дулланы Аслан а жети конюно Тебѳн Чегем олѳе Карданов Резуан юрѳилѳрѳне турлукду. Молѳв Резуан да Сѳвер Осѳия - Алянин Алар шакырады. Рамазан сѳрѳлѳрѳ кѳнакчыл боллукду. Энди 11-чи августта, проект кууаны халда жабылган юн, ала

эм жаш тѳлооно ишлери бла министрствону болушчулары бла бардырганн эсигизге салырга сѳемѳ. Биринчи керѳ 2009 жылда башталган проект жылдан жылга ючѳ ала барганын юсѳндѳн аны кыураманла уялуу ыргакчыла бла айтдыла. Алы жыл мындан алга ала жалаанда тѳрт жаш кыатырыгыз бѳзынган эсѳлѳ, быыл алагы саны алтымыш чакыры би болганды.

Жорикчѳла

Керексиз чырмаулану киетере

Нѳлчикде, бирси шакарладача, мааларын жол ооразында атып кетпегѳн кѳрѳлѳе. Ала бирсилѳнѳн журѳоге улту тыгыш салдыла. Ала бла чырмаулачыгадыла. Болса энди республикада патруль служба бардырганын ол ишин кѳлѳгѳ айтылды.

«Кѳрѳки техникабы болмагыны себѳлѳ би быллай жушуун алганд бардырмагъанбыз. Бусагага уа, орта эсѳп бла айтсаык, кон сайын эми стонжакга тѳрт машинаны ашырабыз» дегенди автоинспектор Алим Эпѳмѳсѳ.

Энди машинаны эвакуаторга жѳкѳрѳ ючѳн, аны ичине кирмегеней алып кетпедиле.

Конкурс

Каменномѳчѳла - алдадыла

Республикада ѳтѳнѳлѳчѳлѳ служба арасында «Физкультура жаны бла эм иги хаазырланган бѳлѳм» деген конкурс бардырылганды. Аны атыларын кѳрѳ, биринчи жѳрге Каменномѳчѳ элден отну кыруулууу онжетики номерли бѳлѳм чыкчылганды. Майксий бла Залукожакеден 6-чы бла 9-чу номерли бѳлѳмде экинчи бла ючѳнчѳ жѳрлѳе тийишли болганды.

Бир ыйыккыны ичинде конкурс тогуз жѳрдѳ этгенди. Бу формалы эршиюле жыл сайын бардырылдыла. Мында ѳтѳнѳлѳчѳлѳлѳлѳ службада кылуучу этгенини система халда саулуулары эм биллимерѳ да сынды.

Конкурс кезиуледен кыралдады. Биринчи, иш бла байламлы документацияны болууу бла шагъя рейлендиге. Экинчи, кардланы практикада кѳрѳлѳлѳ. Торѳо-торѳо управлененялда жѳз метрге эм бир километрге чабып эрширге керѳк болды.

Билдирѳу

«Кавказ юнлагы» эркинлик алырча

9-чу августта Нартхаланы ара стадионуда «Кавказ юнла» деген республиканы фестиваль бѳшанырылды. Эршиуле Кызырты - Малкыры районларындын бла шакарларындын спортчула кыагырды.

Республикада хорлганна 7-чи сентябрѳе Грозный шакарда регионна аралы фестивалы болрыкчыла. Алай бла Ченѳде ѳтерик юнлага атланган командалы санында 45 адам болурѳ керекди: 37 спортчу, 3 тренер, 4 судья эм делегацияга башчылык этген адам.

Оюнаны программасына спортну онеки торѳлѳсѳ киреди.